

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دوازدهم - سال اول

شماره ثبت ۶۸

عادی

طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه بیمه

کمیسیون های ارجاعی

اقتصادی	اصلی:
-	فرعی:

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۱۵ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

در مدت یکصد و پانزده سال قانونگذاری ایران، قوانین متعددی در حوزه بیمه به تصویب رسیده است که در حال حاضر بخشی از قوانین مزبور، غیرمعتبر و بخشی دیگر معتبر باقی مانده‌اند.

در شرایط مذکور نه تنها دسترسی به مصوبات معتبر به سختی امکان‌پذیر می‌گردد، بلکه باعث می‌شود هر شخص تفسیر و تعبیر متفاوتی از مصوبات با موضوع واحد داشته باشد؛ به این ترتیب اجرای قوانین و مقررات با چالش جدی روبه‌رو شده و اجرا و احقاق حقوق مردم با دستگاه‌های اجرایی با اشکال مواجه می‌شود.

با این توضیح اهمیت و ضرورت تنقیح قوانین یعنی زدودن و حذف قوانین غیرمعتبر و ارائه قوانین معتبر که امری تخصصی بوده و تحقق آن مستلزم صرف زمان و انرژی زیادی است، در جهت فراهم‌سازی مقدمات و زمینه‌های توسعه نظام حقوقی کشور مشخص می‌شود.

با توجه به مفاد جزء الف تبصره بند ۱ ماده ۳ قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵، دستگاه‌های اجرایی مکلف به ارائه کلیه قوانین مرتبط با حوزه فعالیت خود به تفکیک وضعیت‌های تنقیحی، تا پایان تیرماه ۱۳۹۰ به معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی شده‌اند؛ لیکن با توجه به این‌که فهرستی از سوی وزارت امور اقتصاد و دارائی ارسال نگردید این معاونت رأساً اقدام به گردآوری و تنقیح قوانین مربوط به این حوزه نمود.

برهمن اساس و با توجه به اولویت‌های ابلاغ شده از سوی معاون محترم قوانین مجلس شورای اسلامی، در وهله اول کلیه قوانین موضوعه (بیش از ۱۲ هزار عنوان قانون) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت و احکام مرتبط با موضوع بیمه استخراج و گردآوری گردید.

در گام بعدی احکام اصلی مرتبط با کد بیمه جهت تعیین وضعیت اعتبار، مورد ارزیابی و مذاقه واقع شد؛ در این راستا ابتدا فهرست کلیه «قوانین منسوخ صریح» در حوزه بیمه به همراه مستند نسخ آن‌ها تهیه گردید؛ هم‌زمان «قوانین مدت منقضی» مشتمل بر قوانین و مواد موقت و آزمایشی به همراه دلایل انقضاء آنها توسط کارشناسان مربوطه در واحد نظارت مشخص و در فهرست مربوطه تنظیم گردید.

پس از کنار گذاشتن موارد غیرمعتبر قطعی در بخش‌های منسوخ صریح و مدت منقضی، تهیه فهرست قوانین اصلی نامعتبر حوزه بیمه که شامل قوانین و مواد منسوخ ضمنی، منتفی با اجرا و موضوع منتفی و تکراری می‌باشد در دستور کار قرار گرفت. این مرحله که به بررسی مغایرت‌های موجود در مصوبات مجلس و تعارضات موجود در میان قوانین با یکدیگر و نهایتاً تشخیص مصوبات معتبر از غیرمعتبر اختصاص دارد، تاکنون سنگین‌ترین مرحله از کار این واحد به شمار می‌آید. بدین ترتیب با صرف صدها ساعت کار کارشناسی، قوانین منسوخ ضمنی و نامعتبر مشخص و به همراه مستندات استخراج و فهرست مربوط به آن‌ها تهیه گردید.

کلیه قوانین و احکام نامعتبر مرتبط با حوزه بیمه که قبلاً در قوانین تنقیحی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده‌اند و قوانین و احکام مرتبط با حوزه بیمه، مذکور در طرح‌های تنقیحی که فرایند تصویب در مجلس شورای اسلامی را طی می‌نمایند، و نیز احکامی که با عناوین موضوعی مصوب معاونت قوانین مجلس شورای ارتباط اصلی داشته و در دست اقدام هستند، جهت پرهیز از تکرار و هم‌چنین حفظ انسجام طرح‌های موضوعی، در این فهرست قید نشده‌اند.

لازم به ذکر است که اعتبارسنجی قوانین مربوط به موافقتنامه‌های دو یا چندجانبه و قوانینی که جنبه‌ی بین‌المللی دارند در مرحله‌ی آتی و با مشارکت وزارت امور خارجه انجام خواهد گرفت.

همچنین یادآوری می‌شود که کلیه‌ی احکام اصلی مربوط به حوزه بیمه در قوانین موضوعه مورد بررسی قرار گرفته است و در مواردی بعضی از مواد یک قانون منسوخ صریح، بعضی منقضی، بعضی منتفی، بعضی منسوخ ضمنی و بعضی معتبر شناخته شده‌اند.

در طی این مراحل، علاوه بر کارشناسان واحد نظارت و نمایندگان محترم ادوار مستقر در اداره تنقیح، از سایر کارشناسان نهادهای مربوطه برای حضور در جلسات دعوت به عمل آمد. بدین ترتیب با صرف ساعت‌ها کار کارشناسی فهرستهای تفکیکی وضعیتهای تنقیحی به طور مجزا تنظیم و تدوین گردید.

جداول آماری قوانین و احکام قانونی حوزه بیمه به شرح زیر است:

مرحله گردآوری

عنوان کد	تعداد قوانین گردآوری شده	تعداد احکام گردآوری شده
بیمه	۲۹۱	۱۶۹۴
		۷۵۳ (اصلی)
		۹۴۱ (فرعی)

تفکیک وضعیت‌های تنقیح (شامل احکام اصلی)

کل قوانین		وضعیت تنقیحی
تعداد احکام	تعداد عنوان قانون	
۱۳۱	۱۰	احکام منسوخه ضمنی و متنفی
۱	۱	احکام مدت منقضی
۱۱۰	۱۲	احکام منسوخ صریح

ضمناً پس از انجام پالایش‌های مذکور و تشخیص قوانین معتبر، تدوین قانون جامع به عنوان مرحله‌ی بعدی در دستورکار معاونت قوانین قرار گرفته است و انجام برخی کارشناسی‌های تکمیلی در خصوص مفاد قوانین معتبر، در آن مرحله انجام خواهد شد.

نظر به موارد فوق‌الذکر و با توجه به مواد (۱) و (۳) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ که معاونت قوانین را عهده‌دار تنقیح قوانین کشور و وظایف مقرر نموده است، به پیوست طرح پیشنهادی معاونت قوانین با رویکرد موضوعی و با عنوان «طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر حوزه بیمه» جهت طی مراحل قانونی، به مجلس محترم تقدیم می‌گردد.

غلامحسین زارعی - مریم عبداللهی - عباس صوفی - حبیب قاسمی - حمیدرضا حاجی بابائی -
علیرضا منادی سفیدان - علی بابائی کارنامی - محمد صالح جوکار - ابوالفضل ابوترابی - محمدرضا
رضائی کوچی - علی خضریان - محمدتقی نقدعلی - جعفر پورکبگانی - موسی غضنفرآبادی - عثمان

سالاری

عنوان طرح: طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه بیمه

طرح فهرست قوانین و احکام نامعتبر در حوزه بیمه

ماده واحده: از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، احکام قانونی مذکور در پیوست، منسوخ اعلام می‌گردد.

پیوست

ردیف	عنوان قانون	مواد مرتبط
۱.	آیین نامه منابع درآمد صندوق تامین خسارتهای بدنی موضوع ماده ۱۱ قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۴۸/۱۲/۰۲	کل قانون
۲.	قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۳۰	بند ۶ ماده ۵ و ماده ۲۴
۳.	اساسنامه شرکت سهامی بیمه ایران مصوب ۱۳۵۲/۱۱/۰۲	مواد ۱ تا ۲۶ و تبصره‌های آن‌ها، ماده ۲۹، ماده ۳۰ و تبصره آن و مواد ۳۱ تا ۳۳
۴.	قانون تشکیل وزارت بازرگانی مصوب ۱۳۵۳/۰۴/۲۴	ماده ۳ و تبصره آن
۵.	آیین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹	مواد ۱ تا ۱۶ و تبصره‌های آن‌ها، ماده ۱۸، ماده ۱۹ و تبصره ۱ آن، ماده ۲۱ و تبصره آن، مواد ۲۲ تا ۳۰ و تبصره‌های آن‌ها، مواد ۳۲، ۳۳، ۳۵، تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۳۶، مواد ۳۷، ۳۹، ۴۱، ۴۵، ماده ۴۶ به استثناء تبصره آن، ماده ۴۷ و تبصره آن، ماده ۴۸ به استثناء تبصره آن، ماده ۵۰ و تبصره آن، مواد ۵۱ تا ۵۳، ماده ۵۵، تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۵۶، ماده ۵۹ و تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۶۰
۶.	لایحه قانون ملی شدن موسسات بیمه و	مواد ۱، ۲ و ۴ تا ۷

	<p>موسسات اعتباری مصوب ۱۳۵۸/۰۸/۰۱</p>	
<p>بندهای ۱ تا ۴، ۷ تا ۱۰، ۱۲ و ۱۳</p>	<p>لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد آئین نامه استخدامی بیمه مرکزی ایران والحق مواد تبصره هائی به آن مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۲۱</p>	۷.
<p>تبصره‌های ۱ تا ۳ و ۵ ماده واحده</p>	<p>لایحه قانونی تشکیل صندوق کمک به تولید کنندگان خسارت دیده محصولات کشاورزی و دامی و لغو قوانین بیمه کشاورزی و صندوق امداد روستائیان مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۰۸</p>	۸.
<p>کل قانون</p>	<p>قانون اصلاح بند (الف) ماده (۱) آئین نامه منابع درآمد صندوق تأمین خسارتهای بدنی مصوب ۱۳۶۳/۰۳/۰۲</p>	۹.
<p>ماده ۵</p>	<p>قانون اداره امور شرکتهای بیمه مصوب ۱۳۶۷/۰۹/۱۳</p>	۱۰.